

Snad žádný jiný politik není tak důkladně spojen s historií střední Evropy v první polovině dvacátého století jako Edvard Beneš. V jeho životním osudu se zrcadlí dějiny tohoto prostoru tak průzračně, že pochopení jeho role v dějinných zvratech dvacátého století může významným způsobem přispět i k porozumění historickému vývoji tohoto regionu v letech 1914 až 1948. Ač se Edvard Beneš usilovně snažil více než kterýkoliv jiný politik aktivně působit na středoevropské a světové dění a být aktivním spolutvůrcem mezinárodní politiky po více než 30 let, byl to právě on, kdo byl pod tlakem geopolitického vývoje donucen dvakrát kapitulovat před nejzvrůdnějšími ideologiemi dvacátého století a vydat osud demokratického Československa do rukou nacistického a komunistického režimu.

Nahlíženo touto optikou se Beneš jeví na první pohled spíše jako oběť dějinného vývoje než jako jeho aktivní spolutvůrce. Byl ale Beneš skutečně jen pouhou obětí nevyhnutelného geopolitického směřování středoevropského prostoru, nebo k tomuto směřování sám aktivně přispíval? Může Benešova píle, pracovitost, rozhled a dobré úmysly ospravedlnit nepřiliš oslnivé výsledky jeho zahraniční a vnitrostátní politiky? Měl Beneš dostatek informací k tomu, aby mohl posoudit a odhalit skutečné záměry Stalinovy politiky? Odpovědi na tyto otázky se s železnou pravidelností objevují snad ve všech významnějších médiích v České republice. Laická i odborná veřejnost se ještě stále nemůže sjednotit na obecně přijatelném hodnocení dějinné role Edvarda Beneše. Snad právě proto považovali za nutné vyjádřit své stanovisko k této problematice i poslanci a senátoři Parlamentu České republiky.